Elektronicznie podpisany przez:
Małgorzata Rutkowska
dnia 31 marca 2026 r.

UCHWAŁA Nr RIO.II-00321-26/2026
Składu Orzekającego Regionalnej Izby Obrachunkowej w Białymstoku
z dnia 31 marca 2026 r.

w sprawie wyrażenia opinii o przedłożonym przez Wójta Gminy Puńsk sprawozdaniu z wykonania budżetu za 2025 rok.

Na podstawie art. 13 pkt 5 oraz art. 19 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 roku o regionalnych izbach obrachunkowych (tekst jednolity Dz.U. z 2025 r., poz. 7), oraz zarządzenia Nr 7/2023 Prezesa Regionalnej Izby Obrachunkowej w Białymstoku z dnia 27 lipca 2023 roku w sprawie wyznaczenia składów orzekających i ich przewodniczących.

Skład Orzekający w osobach:
Przewodnicząca:
Małgorzata Rutkowska - Członek Kolegium RIO w Białymstoku
Członkowie:
Izabela Chrulska - Członek Kolegium RIO w Białymstoku
Maria Wasilewska - Członek Kolegium RIO w Białymstoku

uchwala co następuje :

opiniuje z zastrzeżeniem przedłożone przez Wójta Gminy Puńsk sprawozdanie z wykonania budżetu za 2025 rok, wskazując jednocześnie na uwagi zawarte w uzasadnieniu.

U Z A S A D N I E N I E

Opinia powyższa została wydana na podstawie przeprowadzonej analizy sprawozdań z wykonania budżetu za 2025 rok :

- sprawozdania Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych;
- sprawozdania Rb-28S z wykonania planu wydatków budżetowych;
- sprawozdania Rb-NDS o nadwyżce/deficycie;
- sprawozdania Rb-ST o stanie środków na rachunkach bankowych jednostek samorządu terytorialnego;
- sprawozdania Rb-N o stanie należności oraz wybranych aktywów finansowych;
- sprawozdania Rb-Z o stanie zobowiązań wg tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji;
- sprawozdania Rb-UZ uzupełniającego o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych;
- sprawozdania Rb-PDP z wykonania dochodów podatkowych;

oraz opisowego sprawozdania z wykonania budżetu sporządzonego przez Wójta, zawierającego informację o stanie mienia komunalnego jednostki samorządu terytorialnego.

Gmina Puńsk, według przedłożonej sprawozdawczości (sprawozdanie Rb-NDS), zrealizowała w 2025 roku dochody ogółem w kwocie 48.477.811,75 zł (plan po zmianach 49.842.052 zł), tj. na poziomie 97,26%. Wydatki ogółem wykonano w wysokości 52.792.255,83 zł (plan po zmianach 54.260.000 zł), co stanowi 97,29%.
Wynik budżetu zamknął się deficytem w wysokości (-)4.314.444,08 zł, tj. niższym od planowanego o 103.503,92 zł. Łączna kwota faktycznie zrealizowanych przychodów wyniosła 5.302.949,51 zł, na którą złożyły się: kredyt w wysokości 5.000.000 zł, spłata udzielonych pożyczek w kwocie 20.000 zł, niewykorzystane środki pieniężne, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 8 ustawy o finansach publicznych w wysokości 282.949,51 zł). Rozchody z tytułu spłat zobowiązań dłużnych wykonano w kwocie 900.000 zł (100% planu).

Z danych sprawozdawczych wynika, że na koniec roku wystąpiła nadwyżka operacyjna (dodatnia różnica między dochodami bieżącymi a wydatkami bieżącymi) w kwocie 1.757.983,26 zł, co stanowi 89,95% planowanej wartości (1.954.373,00 zł). Powyższe wskazuje na zachowanie wymogu zrównoważenia części bieżącej budżetu ustanowionego w art. 242 ustawy o finansach publicznych.
Dochody bieżące zrealizowano w wysokości 32.160.117,29 zł (95,80% planu wynoszącego 33.570.573,00 zł), natomiast wydatki bieżące wykonano w kwocie 30.402.134,03 zł (96,16% planu wynoszącego 31.616.200,00 zł).
W zakresie części majątkowej dochody wykonano w kwocie 16.317.694,46 zł, co stanowi 100,28% planu (16.271.479,00 zł), natomiast wydatki majątkowe zrealizowano w wysokości 22.390.121,80 zł, tj. 98,88% planu (22.643.800 zł). Dochody ze sprzedaży majątku uzyskano w wysokości 224.777,50 zł wobec planowanych 200.000,00 zł (112,39%).

Stan długu publicznego Gminy Puńsk na koniec 2025 roku wyniósł 17.300.000 zł, co w relacji do wykonanych dochodów stanowi 35,69%. Wzrost poziomu zadłużenia w 2025 r. o 4.100.000 zł spowodował przekroczenie poziomu 53,79% w relacji do dochodów bieżących. Mając na uwadze również ryzyko wynikające z dość odległego okresu prognozowania (do 2036 roku), Skład Orzekający zwraca uwagę na konieczność zachowania szczególnej dyscypliny w realizacji budżetów w kolejnych latach, w celu osiągnięcia założeń Wieloletniej Prognozie Finansowej, w tym spełnienia indywidualnych wskaźników spłaty zadłużenia, uzależnionych przede wszystkim od poziomu nadwyżek operacyjnych.

Zobowiązania wymagalne, jak wynika z przedłożonej sprawozdawczości, nie wystąpiły.

Wartość należności wymagalnych Gminy na koniec 2025 roku, według sprawozdania Rb-27S (kol. 10), wyniosła 990.559,23 zł, w tym z tytułu: zaliczek alimentacyjnych 456.684,92 zł; podatku od środków transportowych 237.105,37 zł oraz podatku od nieruchomości 170.135,58 zł. W porównaniu do stanu na koniec 2024 r. (847.863,82 zł) nastąpił wzrost zaległości o 142.695,41 zł. W ocenie Składu Orzekającego konieczne jest podjęcie intensywnych działań windykacyjnych w celu ograniczenia poziomu należności wymagalnych, w szczególności poprzez intensyfikację postępowań egzekucyjnych oraz systematyczny monitoring należności.

Skład Orzekający zwrócił uwagę na dane wynikające ze sprawozdania Rb-NDS za IV kwartał 2025 r. oraz bilansu wykonania budżetu na dzień 31.12.2024 r., z których wynika, że przychody wewnętrzne wyniosły łącznie 282.494,51 zł. W planie wykazano w wierszu D14 niewykorzystane środki pieniężne, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 8 ustawy o finansach publicznych w kwocie 103.498,00 zł oraz w D16 wolne środki, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy o finansach publicznych w kwocie 179.450,00 zł, natomiast po stronie wykonania wykazano w całości kwotę 282.949,51 zł w pozycji D14. Jak wynika z informacji przedłożonej do organu nadzoru oraz ustaleń kontroli RIO przeprowadzonej w 2025 r., jednostka nie dysponuje wolnymi środkami, co wskazuje na nieprawidłową klasyfikację przychodów po stronie planu. Na wskazaną kwotę przychodów wewnętrznych składają się:

- niewykorzystane środki z opłaty za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych w kwocie **35.174,91 zł** (nadwyżka na koniec 2023 r. w kwocie 23.094,07 zł + dochody uzyskane w 2024 r. w kwocie 67.495,87 zł + kwota 18.591,58 zł, co stanowi kwotę 109.181,52 zł, natomiast wydatki poniesione w 2024 r. stanowią kwotę 74.006,61 zł) oraz zwiększenie tej kwoty o **1.210,24** zł (w związku z wydatkami na realizację Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii nieujętymi w latach 2023-2025);
- zaliczka otrzymana w 2024 r. na realizacje projektu „Program teleopieki domowej – program wsparcie polityki senioralnej oraz osób z niepełnosprawnościami" w 2025 r. w kwocie **68.324,00 zł;**
- niewykorzystana część zaliczki na projekt „Improving Energy Efficiency in Lithuania" („Poprawa efektywności energetycznej na Litwie") w kwocie **178.240,36 zł**.

W toku realizacji budżetu ustalono, że zaliczka na realizację projektu „Improving Energy Efficiency in Lithuania” („Poprawa efektywności energetycznej na Litwie”) wpłynęła w kwocie 245.532,10 zł. Stwierdzono jednocześnie, że część tych środków w wysokości 67.291,74 zł została wykorzystana niezgodnie z przeznaczeniem. Powyższe działanie skutkuje powstaniem nieprawidłowości w wykonaniu budżetu za 2025 rok, gdyż wydatki budżetu w części odpowiadającej tej kwocie nie posiadają faktycznego pokrycia w środkach pochodzących z otrzymanej zaliczki.
Skład Orzekający wnosi zastrzeżenie do sposobu rozdysponowania środków celowych, w tym związanych z rozliczeniem środków określonych w art. 5 ust. 1 pkt 2 i dotacji na realizację programu, projektu lub zadania finansowanego z udziałem tych środków. Zaangażowanie kwoty 67.291,74 zł na cele inne niż realizacja projektu stanowi naruszenie art. 204 ustawy o finansach publicznych. Zgodnie z jego brzmieniem środki te mogą być przeznaczone wyłącznie na cele określone w umowie międzynarodowej, przepisach odrębnych lub deklaracji dawcy.
Należy również wskazać, że kontynuacja projektu w kolejnych latach - przy braku przychodów, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 8 ustawy o finansach publicznych - będzie wymagała zaangażowania środków własnych gminy. Zaistniała sytuacja może negatywnie wpłynąć na płynność finansową jednostki oraz realizację projektów współfinansowanych ze środków zewnętrznych.

Uwzględniając wyżej wykazane nieprawidłowości w procesie wykonywania budżetu Gminy Puńsk za 2025 rok, Skład Orzekający wydał opinię jak w sentencji.

Od niniejszej uchwały służy prawo wniesienia odwołania do Kolegium RIO w Białymstoku, ul. Branickiego 13, w terminie 14 dni od dnia doręczenia niniejszej uchwały.

Przewodnicząca Składu Orzekającego

Małgorzata Rutkowska